

Wydział Filologii
Polskiej i Klasycznej
UAM w Poznaniu

Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej

Wykłady kursowe, wykłady fakultatywne i konwersatoria fakultatywne

semestr letni 2026

Poznań 2026

Instytut Filologii Polskiej

Wykłady kursowe

prof. UAM dr hab. KONRAD BIAŁECKI

HISTORIA POLSKI 1795-1989

wykład kursowy, 30 godzin, I-III rok I stopnia

Wykład koncentrować się będzie na głównych problemach politycznych i społecznych dziejów Polski od trzeciego rozbioru do Trzeciej Rzeczypospolitej, obejmując między innymi zagadnienia przemian polityczno-ustrojowych w wieku XIX, polskich strategii przetrwania pod zaborami (od programu powstańczego, przez pracę organiczną, do koncepcji ugody); problematykę kształtowania się odrodzonego państwa polskiego po I wojnie światowej, konfigurację społeczną i polityczną II Rzeczypospolitej, genezę PRL-u, zmiany polityczne po 1945 r. i kwestię ruchów opozycyjnych od PSL-u do Solidarności.

prof. UAM dr hab. SYLWIA PANEK

HISTORIA FILOZOFII

wykład kursowy, 30 godzin, I-III rok I stopnia

Celem wykładu jest wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia filozofii zgodnie z jej historycznym ukształtowaniem. W trakcie zajęć omówiona będzie filozofia zachodnia w zarysie historycznym, od starożytności po współczesność. Szczególna uwaga zostanie poświęcona tym koncepcjom i kierunkom filozoficznym, których znajomość jest warunkiem rozumienia zagadnień historyczno- i teoretycznoliterackich.

prof. dr hab. PRZEMYSŁAW CZAPLIŃSKI

prof. UAM dr hab. MARCIN JAWORSKI

POLSKA LITERATURA NAJNOWSZA

wykład kursowy, 30 godzin, III rok I stopnia

Wykłady omawiają kluczowe zjawiska literackie oraz polityczne i społeczne lat 1976-2010, dążąc do ich syntezy. W centrum zainteresowania będą m.in.: przemiany, jakim poddawala się poezja i proza tego okresu; światopoglądy artystyczne (i nie tylko artystyczne) literatury i jej twórców; najważniejsze nurty, mody i utwory; dorobek literacki Starych i Nowych Mistrzów.

prof. dr hab. TOMASZ MIKA

HISTORIA JĘZYKA POLSKIEGO

wykład kursowy, 30 godzin, II rok I stopnia

Wykład jest istotnym uzupełnieniem treści omawianych na obowiązkowych zajęciach z *Wiedzy o historycznym rozwoju polszczyzny* dla studentów II roku studiów licencjackich (semestr II). Treści wykładu obejmują wiadomości z zakresu językoznawstwa diachronicznego, historii języka polskiego w kontekście kulturowym i społecznym. W semestrze letnim zostaną omówione m.in. wpływ czynników zewnętrznych na dziej języka, zagadnienia tożsamości językowej, powstawania polskiego języka ogólnego, dzieje słownictwa (m.in. zmiany znaczeń, zapożyczenia, nazwy własne), powstawanie i rozwój odmian językowych, (geograficznych, społecznych, funkcjonalnych), wreszcie rola wybitnych jednostek w dziejach języka polskiego.

prof. UAM dr hab. IRENA GÓRSKA

DRAMAT XX I XXI WIEKU

wykład kursowy, 30 godzin, II-III rok I stopnia

prof. UAM dr hab. AGNIESZKA KWIATKOWSKA

LITERATURA I ŻYCIE LITERACKIE PO 1918 ROKU

wykład kursowy, 30 godzin, III rok I stopnia

Wykład *Literatura i życie literackie po 1918 roku* ma charakter przekrojowy i porządkujący, pomaga w przygotowaniu się do egzaminu z historii literatury, przybliża najważniejsze zagadnienia, postaci i utwory dwudziestolecia międzywojennego (w pierwszym semestrze) oraz czasów wojennych i współczesnych (w drugim semestrze). Problemy z zakresu historii literatury ukazane są na tle życia kulturalnego, realiów epoki i biografii twórców. Wykłady, które proponujemy są też projektami autorskimi, świadectwem naszych pasji, zatrudnień badawczych i metodologicznych wyborów – spotkania przygotowane przez Agnieszkę Kwiatkowską mają charakter feministyczny oraz zawierają elementy dotyczące literatury dla dzieci i młodzieży (prezentacji najważniejszych przedstawicieli poszczególnych nurtów i ugrupowań towarzyszyć będą pytania o miejsce poetek i pisarek w procesie historycznoliterackim, znaczną część uwagi poświęcimy niszowym i pomijanym zjawiskom oraz zapomnianym a ważnym tekstom pisanym przez kobiety), wykłady Sylwii Panek są podsyte kontekstem filozoficznym (dokonania krytyki literackiej oraz największych nowatorów dwudziestolecia przedstawione zostaną w dwóch perspektywach – literaturoznawczej i filozoficznej). Mamy nadzieję, że tak pomyślana całość nie tylko uporządkuje wiedzę z zakresu historii literatury, ale stanie się też inspiracją w poszukiwaniu własnych tematów badawczych.

Wykład jest propozycją dla studentów zainteresowanych rozwojem i przemianami dramatu XX i XXI wieku. Poszczególne tematy zostaną zaprezentowane w dwóch zasadniczych ujęciach – w planie zbliżeń będą to poetyki autorskie (m.in: Witkacego, Gombrowicza, Różewicza, Kajzara, Białoszewskiego) i wybrane formacje (np. absurdyści, brutalisci czy twórcy współczesnego dramatu polskiego spod znaku „pokolenia porno”). W planie szerszym omówione zostaną wybrane zagadnienia z zakresu estetyki i teorii dramatu (np. związki dramatu i teatru, sposoby ujawniania się podmiotu w dramacie, gatunkowe rekonfiguracje współczesnych form dramatycznych, dramatyczność i dramatyzacja, wizualność dramatu i jego relacje z innymi sztukami, rozwój nowych i dawnych kategorii estetycznych). Prezentowane tematy będą zatem wpisane w różne perspektywy (m.in. genologiczną, estetyczną, filozoficzną).

prof. UAM dr hab. MONIKA MIAZEK-MĘCZYŃSKA

LITERATURA I KULTURA STAROŻYTNIEGO RZYMU

wykład kursowy, 30 godzin, I rok I stopnia

Wykłady spełniają rolę przewodnika po kulturze i literaturze starożytnego Rzymu. Ich zadaniem jest także prezentacja najważniejszych osiągnięć rzymskiego antyku w sferze kulturowej i cywilizacyjnej. Zajęcia koncentrują się głównie na wybitnych postaciach, których twórczość inspirowała autorów nowożytnych. Proponowane wykłady są więc różnorodne pod względem tematycznym. Dotyczą twórczości komediowej Plauta i Terencjusza, pieśni Katullusa i elegii poetów epoki augustowskiej. Pochylimy się także nad mowami Cyserona, satyrami Horacego, Persjusza i Juwenalisa oraz twórczością Wergiliusza i Owidiusza. W czasie zajęć planowane są również wykłady poświęcone tematom ogólnym, takim jak historia starożytnego Rzymu, rola teatru i igrzysk w życiu Imperium Romanum, religie świata rzymskiego, osiągnięcia cywilizacyjne starożytnych Rzymian i zwyczaje dnia codziennego.

prof. UAM dr hab. PIOTR DOBROWOLSKI
DRAMATYCZNA I PERFORMATYWNA TEORIA LITERATURY
wykład kursowy, 30 godzin, III rok I stopnia

Wykład fakultatywny, podczas którego zaprezentowane i omówione zostaną praktyki, zjawiska oraz pojęcia występujące w polu literatury dramatycznej, dramaturgii i performansu kulturowego (tak w wymiarze antropologicznym, jak i estetycznym) w kontekście współczesnych teorii literatury. Znane z projektów dramaturgicznych i praktyk widowiskowych techniki tworzące wizje przestrzeni, czasu oraz działania, podobnie jak oddziaływanie na emocje oraz różnorodne zmysły ich odbiorców – dźwiękowość, wizualność, cielesność czy afektywność – stanowią punkty odniesienia wielu praktyk literackich i koncepcji literaturoznawczych.

Znajomość historii dramatu oraz współczesnej dramaturgii światowej, podobnie jak wiedza na temat funkcjonowania tekstu w teatrze, koncepcji dramaturgicznych, a także twórczości adaptacyjnej i inscenizacyjnej, pozwala lepiej zrozumieć i opisać mechanizmy funkcjonowania literatury i jej oddziaływania na czytelniczki oraz czytelników. Przykładowe tematy kolejnych wykładów dotyczyć będą podstawowych pojęć (dramat, dramaturgia, performans); literackiej i teatralnej teorii dramatu; tekstu dramatycznego w działaniu (Oliver Taplin); tekstu literackiego we współdziałaniu z odbiorcą (od Umberto Eco do Dereka Attridge’a); praktyk ożywiania archiwum (Diana Taylor); performatywnego kształtowania historii przez historiografię, prozę historyczną (Hayden White) czy re-enactment w kontekście polityki pamięci; miejsca Innego; ciała tekstu i cielesności w tekście; literatury zmysłów; twórczości zaangażowanej i angażującej.

prof. dr hab. GRZEGORZ RAUBO
DZIEJE LITERATURY STAROPOLSKIEJ I OŚWIECENIA
wykład kursowy, 30 godzin, I rok I stopnia

Wykład skoncentrowany będzie na wybranych zagadnieniach literatury średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia. W ramach wykładu omówione zostaną następujące zagadnienia: 1) Idea wielkiego łańcucha bytu w epoce średniowiecza; 2) Średniowieczny „duch porządku”: encyklopedie i summy; 3) Historiografia średniowieczna; 4) Doświadczenie świętości w świetle hagiografii i literatury apokryficznej; 5) Średniowieczna ars moriendi; 6) Humanizm renesansowy; 7) Godność człowieka i refleksja o „ślachetności a zacności płci niewieściej” w renesansowym piśmiennictwie europejskim i polskim; 8) Speculum vitae: literatura parenetyczna w dobie odrodzenia; 9) Literatura wobec reformacji; 10) Utopia w literaturze dawnej Europy i Rzeczypospolitej; 11) Barokowa poezja metafizyczna; 12) Ut pictura poesis. Związki literatury i sztuk plastycznych w okresie baroku (emblematyka, ikonologia, poezja wizualna); 13) Konceptyzm barokowy: teoria i praktyka twórcza; 14) „Wszelka rzecz bywszy ginie”. Idea vanitas w literaturze i kulturze baroku; 15) „Umieć błyszczeć”. Ostentacja w literaturze i obyczajowości baroku; 16) Mirabilia baroku: monstra i komety; 17) Literatura popularna między „rzeczami ostatecznymi” a sowizdrzałskim światem na opak; 18) Religijne aspekty literatury polskiego baroku; 19) Encyklopedyzm barokowy między wymogami praktycyzmu a „kulturą ciekawości”; 20) Sarmacka formacja kulturowa w okresie staropolskim oraz w polskim „wieku świateł”; 21) Klasycyzm – sentymentalizm – rokoko; 22) Religijność literatury drugiej połowy XVIII wieku w kontekstach tradycji i „oświecenia chrześcijańskiego”; 23) Kalendarze w kulturze literackiej polskiego oświecenia. Omówienie wszystkich epok zostanie poprzedzone odrębnymi wykładami, poświęconymi historii literaturoznawczej refleksji o każdej z nich. Przedstawieniu twórczości średniowiecza, renesansu, baroku i oświecenia towarzyszyć będzie prezentacja bogatego materiału wizualnego z zakresu dawnej książki, rękopisów iluminowanych, emblematyki, jak też kontekstów z obszarów historii nauki, historii sztuki (w szczególności malarstwa) oraz dziejów muzyki.

prof. dr hab. RADOSŁAW OKULICZ-KOZARYN
WPROWADZENIE DO HISTORII LITERATURY MŁODEJ POLSKI
wykład kursowy, 30 godzin, II rok I stopnia

Wykład jest przewodnikiem po Młodej Polsce, określającym współrzędne epoki, ukazującym jej wyznaczniki tak w sferze idei, jak i poetyki, prezentującym jej najważniejszych twórców i ich dzieła. Przywołując dobrze nam wszystkim znane Wesele Stanisława Wyspiańskiego, postawimy najpierw pytanie ważne dla epoki także ze względu na drugi człon jej nazwy – pytanie o ówczesny status Polski. W odpowiedzi na nie pomogą nam prace takich pisarzy geografów, jak Bronisław Chlebowski czy Wacław Nałkowski, podejmujących karkołomną próbę opisu, a zatem i ocalenia nieistniejącego kraju. Przyjrzymy się ośrodkom literackim w poszczególnych zaborach (Warszawa, Kraków, Lwów, Zakopane, Wilno), czasopismom wraz z ich redakcjami oraz związanym z nimi pisarzom. Osobne miejsce, z przyczyn oczywistych, zarezerwujemy dla Poznania. Nasze obserwacje poszerzymy też o ważne dla polskiej kultury centra w państwach zaborczych (Ryga, Dorpat, Petersburg, Lipsk, Berlin, Monachium, Bayreuth) i poza nimi (Paryż, Bazylea, Christiania, Londyn). Na koniec tej sekwencji wykładów prześledzimy historię nazwy Młoda Polska, sytuując ją wobec ruchów określanych analogicznie: Młoda Francja, Młode Niemcy, Młoda Skandynawia i in. Z kolei refleksja nad pierwszą częścią nazwy umożliwi nam dostrzeżenie pierwiastka modernizacyjnego ożywiającego Młodą Polskę, ambicji stworzenia nowej sztuki, „odmłodzenia” kultury, a w przyszłości wskrzeszenia kraju. W ruchu tym brali przedstawiciele aż trzech pokoleń, co zademonstrujemy przy pomocy tabeli. Ich dążenia niejednokrotnie motywowała radykalna świadomość odmienności czasu, postrzeganego najpierw jako czas schyłku, a następnie jako czas odrodzenia. Stąd potrzeba samoidentyfikacji, obfitość różnych – komplementarnych albo konkurencyjnych – prób nazwania dokonujących się właśnie procesów, a także nadania innych nazw epoce.

Scharakteryzujemy najważniejsze, pokazując też te, które się nie przyjęły. Kilka spotkań poświęcimy niezwykle ciekawemu i bardzo pomocnemu w zrozumieniu epoki zjawisku, dla którego proponowano nazwę „nerwozizmu”, a które w dzisiejszej historii literatury określa się mianem „wieku nerwowego”. Po nim – jako wyższą postać nerwozizmu – omówimy dekadentyzm, podlegający dalszemu stopniowaniu. Tu odwołamy się do stylów życia i postaw artystycznych właściwych bohemie i dandyzmowi. Następnie usystematyzujemy zasady rządzące sztuką symbolizmu i ekspresjonizmu – w ich różnych wydaniach. Osobne spotkanie dotyczyć będzie inspiracji dramaturgią muzyczną Wagnera. W trakcie charakterystyki prądów, także pomniejszych, korzystać będziemy z przykładów, czerpanych głównie z twórczości najznacześniejszych autorów epoki. Przerzucając pomost w stronę dwudziestolecia ukážemy między innymi zależność futuryzmu od wcześniejszych koncepcji, co jest faktem ciągle bardzo mało znanym. Jeżeli czas pozwoli, głos oddamy również krytyce, by ukazać zawarte w niej, niejednokrotnie antagonistyczne wizje Młodej Polski. W podsumowaniu powiemy o modernizmie jako swego rodzaju „nad-izmie” i kilku zasadniczych, a różniących się między sobą ujęciach tego terminu. Na ostatnim spotkaniu zarysujemy koncepcję młodopolskiej wariacyjności, która pozwala spojrzeć na epokę z dotąd niewykorzystanej (albo bardzo mało wykorzystanej) perspektywy i w pełni docenić jej artyzm. Ostateczne słowo – podobnie jak pierwsze – należy będzie do Wyspiańskiego jako autora *Wesela*.

1. Twórcom młodopolskim przyświecał ideał syntezy sztuk, dlatego wykład, choć dotyczy przede wszystkim literatury, zawiera liczne odniesienia do sztuki i muzyki końca XIX i początku XX wieku. Jest on obficie ilustrowany reprodukcjami obrazów i wzbogacony o przykłady muzyczne.
2. Wykład wykorzystuje, rzecz jasna, wcześniejsze ustalenia historycznoliterackie, ale w znacznej mierze stanowi nowe, autorskie ujęcie epoki. Przy okazji oszczędza słuchaczom trudu błędzenia po niekiedy zdezaktualizowanych już opracowaniach i pozwala dobrze przygotować się do egzaminu.

Instytut Filologii Polskiej

Wykłady fakultatywne

prof. UAM dr hab. KATARZYNA KRZAK-WEISS

HISTORIA KSIĄŻKI

wykład fakultatywny, 30 godzin

Wykład poświęcony dziejom książki od jej początków aż po czasy współczesne. Podczas kolejnych spotkań podążymy śladem antycznych zwojów i średniowiecznych iluminowanych kodeksów, przenosząc się następnie w świat książki drukowanej. Prześledzimy najważniejsze zmiany jakie zaszły w książce na przestrzeni dziejów i przyjrzymy się najciekawszym i najpiękniejszym jej realizacjom. Zastanowimy się zatem nad tym jak kodeks wyparł zwój, a pergamin papirus, czym była litografia, a czym linotyp. Wśród bohaterów poszczególnych spotkań znajdą się zaś m. in. Très Riches Heures księcia de Berry, Kronika świata Hartmanna Schedla, Kelmscott Chaucer czy Gawęda poety z typografem.

prof. dr hab. KATARZYNA KUCZYŃSKA-KOSCHANY

ESEJ, CZYLI FENOMEN

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

wykład fakultatywny, 15 godzin

Fakultet *Esej, czyli fenomen* poświęcony jest analizie eseju jako quasi-gatunku literackiego w jego historycznych i kulturowych odmianach – od Montaigne’a i Bacona po współczesnych autorów europejskich i polskich. Podczas zajęć uczestnicy poznają najważniejsze dzieła światowej eseistyki oraz wezmą udział w dyskusjach dotyczących poetyki eseju i jego specyfiki na tle innych form wypowiedzi. Szczególna uwaga zostanie poświęcona przemianom polskiego eseju oraz jego miejscu w refleksji nad kulturą i cywilizacją. Kurs rozwija umiejętność analizy i interpretacji tekstów eseistycznych, a także uczy odróżniania eseju od gatunków pokrewnych, takich jak felieton czy reportaż. Istotnym elementem zajęć są warsztaty pisarskie oraz próby samodzielnego tworzenia esejów. Spotkania i dyskusje mają ponadto wspierać krytyczne myślenie oraz świadome uczestnictwo w dialogu intelektualnym.

Instytut Filologii Polskiej

Konwersatoria / warsztaty fakultatywne

dr WOJCIECH HOFMAŃSKI

GRAMATYKA OPISOWA JĘZYKA POLSKIEGO (DLA CUDZOZIEMCÓW – STYPENDYSTÓW)

ćwiczenia fakultatywne, 30 godzin

Przedmiot stanowi propozycję dla studentów-obcokrajowców zainteresowanych rozwijaniem umiejętności w zakresie opisu struktur językowych współczesnego języka polskiego. Specyfika przedmiotu związana jest uwzględnieniem zróżnicowanej wiedzy i doświadczeń komunikacyjnych studentów z partnerskich ośrodków polonistycznych w świecie (a także zagranicznych studentów kierunków niepolonistycznych na UAM) oraz maksymalnego wykorzystania tych różnic w celu efektywnego przekazywania wiedzy z uwzględnieniem metody kontrastowania.

dr MARCIN JAUKSZ

CINEMATOGRAPHIC DOORS TO NINETEENTH-CENTURY LITERATURE (SHADES OF MODERNITY)

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

The course's aim is to introduce important literary masterpieces of the later 19th and the beginning of the 20th century through their film adaptations. It will be a journey of how contemporary (more or less) cinema explores the traits of modernist sensibilities and to what extent cinematic excursions into the famous turn of the century are historic in nature only, and how much they become a search for identity of the cinema of the new millennium. A series of provocative questions will lead our attention through some significant adaptations towards authorial cinema aiming to grasp the falvor of the past long gone in order to reintroduce it as a perspective on the world that we can still – a century later – call our own.

dr MARCIN JAUKSZ

BOYHOODS AND GIRLHOODS. THE IMAGES OF GROWING UP IN THE CONTEMPORARY EAST-CENTRAL EUROPEAN CINEMA

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

On one hand – Richard Linklater's recent American masterpiece: Boyhood, on the other, positioned as a system of mirrors – the most prominent and interesting films of the past twenty years from various countries of Central and Eastern Europe concerned with the topics of growing up and coming of age. The course will be an engaging experience of reading through visual codes of growing up in modern mainly Polish, but also Czech, Romanian, German, Russian and Hungarian cinema and television and some literary projects dealing with the theme. Various film poetics developed by industry beginners as well as by long cherished film authors in the context of cultural, social and political changes of the past two decades in this rapidly developing region will offer an interpretative challenges that we will take on together in class or that participants will deal with individually within the projects of their choosing.

dr hab. ZOFIA DAMBEK-GIALLELIS

CZYTANIE NORWIDA

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w zagadnienia twórczości Norwida, jej uwikłania w problemy współczesności poety (cywilizacja XIX w., jego lektury, implikacje masowego czytelnictwa, sztuki popularnej, praktyk autorskich etc.). Na zajęciach będziemy poza tradycyjnym sposobem lektury, wykorzystującym narzędzia poznane na poetyce i teorii literatury, będziemy też badać (na ile to możliwe) rękopisy i edycje poezji Norwida (genetyka tekstów, płynny druk).

Zajęcia przeznaczone dla wszystkich stopni i kierunków, szczególnie zapraszam studentów specjalności edytorsko-wydawniczej.

prof. dr hab. RADOSŁAW OKULICZ-KOZARYN

prof. UAM dr hab. KRZYSZTOF SKIBSKI

LITERATURA POLSKA I PIEŚNI

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Zajęcia będą współprowadzone przez prof. dr hab. Radosława Okulicz-Kozaryna i prof. UAM dr hab. Krzysztofa Skibskiego, niekiedy z udziałem innych zaproszonych wykładowców i gości, zawsze z akompaniamentem gitarowym p. Łukasza Groszewskiego. W centrum poszczególnych spotkań znajdują się znane kiedyś szeroko pieśni, zarówno z tradycji ludowej, jak i szlacheckiej, które odegrały istotną rolę w poezji (m.in. Bolesława Leśmiana), dramacie (np. Juliusza Słowackiego) czy prozie (Stefana Żeromskiego, Marka Hłaski). Poddamy analizie związki tych pieśni z literaturą, ale też oczywiście nauczymy się je wspólnie wykonywać. Doświadczenie pierwszej odsłony zajęć przekonuje, że zwyczaj wspólnego śpiewania nie całkiem zaniknął i nadal przynosi wiele satysfakcji.

prof. UAM dr hab. JOANNA MALESZYŃSKA

HISTORIA MUSICALU W POLSCE

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Zajęcia poświęcone będą zarówno początkom rozwoju gatunku musicalowego w Polsce, jego mozolnym i niełatwym przypadkom w okresie XX wieku, jak i burzliwym przemianom, którym podlegał po 1989 roku. Podczas spotkań przyjrzymy się powiązaniom naszego gatunku z operą i operetką, ze sceną amerykańską i europejską, spektaklom wybitnym i miernym, twórcom, którzy zmienili stereotypowe oblicze muzycznego spektaklu oraz teraźniejszości polskiej sceny muzycznej. Sceny, która ze względów artystycznych domaga się coraz większej badawczej uwagi.

prof. UAM dr hab. BŁAŻEJ OSOWSKI

REGION JAKO MIEJSCE BADAŃ FILOLOGA

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Mała ojczyzna, "być u siebie, na swoim miejscu", "moje miasto, wieś, miejscowość" – to tylko niektóre określenia wskazujące na wyjątkowość przestrzeni nazywanej regionem. Każdy region jest inny, ponieważ łączy w sobie elementy kultury ogólnej i lokalnej, co jest uwarunkowane historią, tradycją i językiem.

Celem zajęć jest przedstawienie możliwości badań regionalnych z perspektywy filologa oraz zaprezentowanie potencjału kulturowego tkwiącego w regionach. Zaprezentowane zostaną m.in. historyczne akty metrykalne, gwary jako element różnicowania językowego Polski, miasto jako przestrzeń badań, elementy małej architektury.

Instytut Filologii Klasycznej

Konwersatoria fakultatywne

prof. dr hab. EWA SKWARA

KOMEDIOWE INSTRUMENTARIUM

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Kurs ma na celu prezentację schematów komediowych, którymi posłużyła się Rzymska palliata (III-II w. p.n.e.), czyli komedie Plauta i Terencjusza. Tematem zajęć będą wybrane motywy (np. sobowtór, list, przebranie, rozpoznanie), ich odmiany i wariacje, a także wykorzystanie antycznych wzorców przez komedię nowożytną i współczesną.

mgr MARC-THILO GLOWACKI

THE GODDESS ISIS AND HER PLACE IN GRAECO-ROMAN LITERATURE AND CULTURE

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

The goddess Isis, while correctly identified as Egyptian, is not consistently recognised in the Graeco-Roman world outside of academia. Nevertheless, her cult, rich in syncretism, evolved into a monotheistic, or rather henotheistic, form of worship, playing an essential role in Graeco-Roman society. Due to her associations with various goddesses, she acquired multiple roles and domains, evolving into an omnipotent, pantocratic entity. This course aims to read and analyse Greek and Roman texts regarding Isis to determine how the ancients perceived her.

prof. UAM dr hab. WALDEMAR SZCZERBIŃSKI

ATRAKCJE TURYSTYKI KULTUROWEJ W ZIEMI ŚWIĘTEJ

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Celem zajęć jest ukazanie turystyki kulturowej jako najlepszej formy poznania Izraela, gdzie spotykają się ze sobą różne narody, kultury i religie. Treści ogólne dotyczą podstaw turystyki kulturowej i charakterystyki Ziemi Świętej, jej historii, geografii, demografii, polityki. Szczegółowo zostaną omówione atrakcje turystyczne związane z kulturą żydowską, chrześcijańską i arabską. W czasie wykładu zostaną przedstawione zasady i wskazania dotyczące organizacji wyjazdów turystycznych do Ziemi Świętej, które obejmują zróżnicowane pod względem prawnym i politycznym obszary.

prof. UAM dr hab. MAGDALENA STULIGROSZ

THE HOMERIC EPICS

konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

The course explores Homeric epics through the study of the Iliad and the Odyssey. The students will study both epics in translation, reading them as oral-derived narratives, and analyse their worlds and values. They will learn to recognise and analyse the meaning of epic conventions such as stock epithets, similes, typical scenes, and formulaic repetitions. The students will be also introduced to the key concepts of the world of epic, such as xenia (guest friendship) and kleos (reputation). The central themes and motifs of the Homeric epic will be examined, such as the hero, women, gods, war, anger and nostos.

prof. dr hab. PIOTR BERING
HISTORIA KSIĄŻKI I BIBLIOTEK
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Dla humanistów książka i biblioteka to ciągle podstawowe narzędzie pracy. Ich dzieje są pasjonujące, a proponowane zajęcia przedstawiają dzieje pisma, form zapisów i materiałów pisarskich. Kolejne omawiane zagadnienie to powstanie i rozwój bibliotek i ich przyszłość. W miarę możliwości jedno z zajęć odbędzie się w wybranej bibliotece naukowej.

prof. dr hab. MATEUSZ STRÓŻYŃSKI
MIĘDZY MITEM A FILOZOFIĄ: STWORZENIE ŚWIATA U J.R.R. TOLKIENA
wykład fakultatywny, 30 godzin

Wykład poświęcony jest analizie mitu kosmogonicznego i teogonicznego JRR Tolkiena, zawartego w "Muzyce Ainurów", tekście, którego pierwsza wersja powstała w 1918, a ostatnia wydana została po jego śmierci w "Silmarillionie". Podczas wykładu studenci zapoznają się z koncepcją mitu w filozoficznej tradycji platonizmu i chrześcijaństwa, a także z szeregiem kontekstów koniecznych do zrozumienia "Muzyki Ainurów" - od mitologii greckiej i nordyckiej, przez antyczny i średniowieczny platonizm, kosmogonię zoroastrianizmu i manicheizmu, aż po kluczowe motywy chrześcijańsko-platońskie tego tekstu, takie jak stworzenie świata platońskich Form/Idei, relacja politeizmu do monoteizmu, koncepcja zła jako privatio boni czy rola muzyki i poezji w platońskiej koncepcji stworzenia. Mile widziana znajomość twórczości Tolkiena i tradycji chrześcijańskiej, co znacznie ułatwi skorzystanie z wykładu.

dr DAWID BARBARZAK
HISTORIA PODRÓŻY I TURYSTYKI
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Przedmiot pozwala zapoznać się z kulturotwórczą rolą podróży w Europie od starożytności po współczesność. Przechodząc przez kolejne epoki historyczne, poznamy przykłady podróży o różnym charakterze (wyprawy wojenne, dyplomatyczne, pielgrzymki, wyprawy naukowe, wyjazdy edukacyjne, uzdrowiskowe i in.), jak i towarzyszące im wybrane gatunki literatury (itineraria, diariusze, listy, formy poetyckie, przewodniki). Przedstawione zostaną także sylwetki ważniejszych odkrywców i ich dokonania. Podczas konserwatorium planowana jest wspólna analiza tekstów źródłowych, prezentacje studenckie, elementy wykładu multimedialnego, a także wyjścia studyjne. Warunkiem zaliczenia będzie aktywność na zajęciach oraz test końcowy.

Instytut Filologii Słowiańskiej

Konwersatoria / wykłady fakultatywne

prof. UAM dr hab. WOJCIECH JÓŹWIAK
SUBIEKTYWNA HISTORIA KINA BUŁGARSKIEGO
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z historią bułgarskiej kinematografii od końca lat pięćdziesiątych XX wieku aż po obrazy stworzone współcześnie. Prezentowane podczas zajęć filmy pozwalają ukazać najważniejsze momenty w rozwoju kina bułgarskiego, charakterystyczne zjawiska i motywy, podkreślające specyfikę kulturowo-polityczną regionu, a także ilustrujące związki kina bułgarskiego z filmem europejskim i światowym.

prof. UAM dr hab. NATALIA DŁUGOSZ
PORANNA KAWA? JĘZYK BUŁGARSKI DLA POCZĄTKUJĄCYCH
wykład fakultatywny, 30 godzin

Zajęcia pomyślane są jako wprowadzające w komunikację zarówno językową, jak i kulturową. Obszar zainteresowania stanowi Bułgaria. Studenci od pierwszych zajęć będą aktywowani do posługiwania się podstawowymi zwrotami językowymi, tak, by po zakończeniu kursu móc swobodnie wykorzystać swoje umiejętności w prawdziwych sytuacjach komunikacyjnych i by uniknąć przy tym kulturowego *faus pax*. Jednocześnie podczas spotkań będą omawiane aktualne wydarzenia, dotyczące zwłaszcza bułgarskiej sceny kulturalnej, ale także politycznej czy sportowej, w tym inne ciekawostki, tudzież fenomeny. Forma zajęć: wykład konwersatoryjny z elementami ćwiczeń.

dr JAN PESINA
WYBRANE ZAGADNIENIA Z HISTORII CZESKIEGO FILMU
konwersatorium fakultatywne, 30 godzin

Zajęcia przeznaczone są dla osób zainteresowanych historią oraz współczesnością kinematografii czeskiej. Na wybranych przykładach zostaną przedstawione ważne etapy rozwoju filmu czeskiego, dorobek wybitnych twórców filmowych oraz istotne (także z punktu widzenia rozwoju kina europejskiego i światowego) zjawiska kinematografii czeskiej, takie jak np. Czechosłowacka Nowa Fala lub czeski film animowany.

dr IRINA ERMASHOVA
KABINOWE ABC: OD TEORII DO PRAKTYKI W TŁUMACZENIU
warsztat fakultatywny, 30 godzin

Zajęcia *Kabinowe ABC: od teorii do praktyki w tłumaczeniu* są dedykowane dla grupy 12 osób, które pragną zgłębić tajniki tłumaczenia kabinowego. W trakcie kursu uczestnicy będą mieli okazję poznać podstawowe zasady i techniki tłumaczenia w kabinie, a także zdobyć praktyczne umiejętności niezbędne do efektywnego przekazywania informacji w czasie rzeczywistym.

Z uwagi na ograniczoną liczbę kabin (4), zajęcia będą prowadzone w małych grupach, co umożliwi indywidualne podejście do każdego uczestnika oraz intensywną praktykę. Mile widziana jest znajomość języka obcego (dowolnego) na poziomie B2, co pozwoli na swobodne uczestnictwo w ćwiczeniach i symulacjach.